

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 128/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. R. K., B., zastúpeného F., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. B. F., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Er 983/2011 a jeho uznesením z 19. októbra 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. R. K. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. januára 2013 doručená sťažnosť JUDr. R. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného F., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. B. F., ktorou namieta porušenie

svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Er 983/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho uznesením z 19. októbra 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti a jej prílohy vyplynulo, že sťažovateľ je súdnym exekútorom, ktorý vykonáva exekučnú činnosť na základe zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) od 6. júna 2007. V uvedenom exekučnom konaní bol sťažovateľ označený v návrhu na vykonanie exekúcie obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej aj „oprávnená“), s ktorou bol v pracovnom pomere do 5. júna 2007, na vymoženie finančnej pohľadávky oprávnenej zo zmluvy o pôžičke poskytnutej fyzickej osobe na podklade exekučného titulu – rozhodnutia Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného obchodnou spoločnosťou S., a. s. Okresný súd uznesením sp. zn. 23 Er 983/2011 z 23. januára 2012 vydaným vyšším súdnym úradníkom rozhodol o vylúčení sťažovateľa z vykonávania exekúcie vedenej pod sp. zn. EX 7521/11. O odvolaní proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 23 Er 983/2011 z 23. januára 2012 rozhodol sudca okresného súdu napadnutým uznesením, ktorým potvrdil vylúčenie sťažovateľa z vykonávania exekúcie vedenej pod sp. zn. EX 7521/11.

Sťažovateľ sťažnosťou napáda uznesenie okresného súdu sp. zn. 23 Er 983/2011 z 19. októbra 2012 a postup všeobecného súdu, ktorý viedol k jeho vydaniu.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že okresný súd porušil jeho práva, a to konkrétne:

«A. právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“);

B. právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“);

- C. právo vlastníť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy;*
- D. právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru;*
- E. všeobecný zákaz diskriminácie ustanovený čl. 12 ods. 2 Ústavy;*
- F. zákaz diskriminácie ustanovený čl. 14 Dohovoru.»*

Porušenie v sťažnosti označených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu sťažovateľ odôvodňuje tým, že „všeobecný súd:

a) bez toho aby upovedomil sťažovateľa o Náleze ústavného súdu zo dňa 13. 04. 2011, sp. zn.: III. ÚS 322/2010-37;

b) bez toho aby vykonal akékoľvek dokazovanie v otázke subjektívnej alebo objektívnej zaujatosti sťažovateľa vo veci alebo v pomere k účastníkom exekučného konania;

c) bez toho aby existovala námietka zaujatosti alebo akékoľvek racionálne pochybnosti o legálnom a legitímnom postupe sťažovateľa v exekúcii:

d) bez toho aby existovali oprávnené obavy povinného o legálny priebeh exekúcie;

e) bez toho aby umožnil sťažovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k otázke zaujatosti a to aj na podklade konkrétnych dôkazov a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn.: III. ÚS 322/2010; rozhodol s konečnou platnosťou (podľa ust. § 30 ods. 10 Exekučného poriadku proti rozhodnutiu všeobecného súdu o námietke zaujatosti exekútora nemožno podať opravný prostriedok) o právnom postavení sťažovateľa, pričom toto rozhodnutie vyvolalo právne účinky do budúcnosti a definitívne zbavilo sťažovateľa možnosti vykonávať teraz i v budúcnosti exekúciu vedenú pre vymoženie pohľadávky obchodnej spoločnosti P., s. r. o. voči povinnému, ktorá bola prisúdená rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti S., a. s.“.

Sťažovateľ ďalej uvádza:

„Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vôbec nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybne k tomu, že sťažovateľ je ako súdny exekútor zaujatý voči oprávnenému - obchodnej spoločnosti P., s. r. o... Sťažovateľ ako strana konania nebol oboznámený s tým, že všeobecný súd vedie konanie, v ktorom rozhoduje o jeho právach a právnom postavení (a to v súvislosti s jeho zaujatosťou), nebol oboznámený s obsahom

dôkazov a tvrdení, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a tvrdeniam vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení... Rozhodnutím všeobecného súdu došlo k enormnému zníženiu majetkovej hodnoty sťažovateľa do tej miery, že viac nemožno hovoriť o hodnote v pravom slova zmysle... mohol legitímne očakávať, že uskutočnením činností v rámci výkonu exekúcie dôjde k zhmotneniu odmeny za výkon exekúcie... Napadnuté rozhodnutie tohto súdu v praxi objektívne vyvolalo také účinky, že sťažovateľ bol zbavený vlastníctva značnej majetkovej hodnoty a taktiež došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že ak bude postupovať podľa záväzných právnych noriem a usmernení exekučného súdu, realizácia úkonov pri výkone exekučnej činnosti bude generovať jeho finančnú odmenu...

Sťažovateľ, aj keď výkon a ochrana jeho práva na spravodlivý súdny proces mala byť rovnaká, mal v konaní pred všeobecným súdom výrazne nevýhodné postavenie a bolo s ním zaobchádzané odlišne. Sťažovateľ však bol, a to najmä vzhľadom k faktu, že všeobecný súd rozhodoval o jeho práve vykonať exekúciu a toto rozhodnutie výrazne ovplyvnilo jeho právne postavenie, stranou konania rovnako ako povinný. Z okolností daného prípadu nemožno vyšpecifikovať také skutočnosti, ktoré by mohli objektívne a rozumne ospravedlniť takéto odlišné zaobchádzanie. Odlišné zaobchádzanie so sťažovateľom nemožno ospravedlniť jeho iným postavením (postavením súdneho exekútora), pretože takýto dôvod je priamo Ústavou SR a Dohovorom špecifikovaný ako dôvod zakázaného odlišného zaobchádzania.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd sťažnosti vyhovel a nálezom vyslovil porušenie ním označených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu postupom okresného súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením, napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil, vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011).

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením, ktorým bol ako súdny exekútor vylúčený z vykonávania exekúcie, čo malo mať za následok porušenie jeho označených základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu, ako aj označených článkov ústavy a dohovoru.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo k etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných dohovorom musí byť zabezpečené bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04) súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Zo sťažnosti možno vyvodit', že kľúčová námietka sťažovateľa je v zásade založená na tvrdení, že okresný súd rozhodol v jeho veci ústavne neakceptovateľným spôsobom a nad rámec svojich právomocí, keď ho v priebehu napadnutého exekučného konania vylúčil z vykonávania exekúcie len na základe skutočnosti, že bol (predtým, ako sa stal súdnym exekútorom) určitý čas (pred vykonávaním exekúcií) zamestnancom oprávnenej, t. j. hlavne pre jeho pomer k účastníkovi konania (oprávnenej).

Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti zistil, že sťažovateľ sa na neho opakovane obracia so skutkovo a právne takmer identickými sťažnosťami, o ktorých už viackrát rozhodol, pričom formuloval k nim jednoznačné právne závery (pozri m. m. IV. ÚS 193/2012, IV. ÚS 221/2012, IV. ÚS 354/2012, IV. ÚS 355/2012, IV. ÚS 458/2012). Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľovi musí byť právny názor ústavného súdu na

problematiku týkajúcu sa jeho vylúčenia ako súdneho exekútora z vykonávania exekúcie dobre známy. Vzhľadom na tieto skutočnosti vyvstáva otázka, aký význam a efektivitu má pre neho opakované podávanie sťažností ústavnému súdu v skutkovo a právne takmer identických veciach, keďže aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) nie je nevyhnutné ako predpoklad možnosti obrátiť sa na tento medzinárodný súdny orgán vyčerpať právny prostriedok nápravy na národnej úrovni, pokiaľ sa tento javí z materiálneho hľadiska v obdobných prípadoch ako neefektívny.

V naznačenom kontexte ústavný súd poukazuje na judikatúru ESLP k čl. 13 dohovoru, z ktorej možno identifikovať požiadavky kladené na vlastnosti vnútroštátnych prostriedkov nápravy, ku ktorým patrí požiadavka ich prístupnosti, adekvátnosti a praktickej účinnosti (k tomu pozri KMEC, J. et al.: *Evropská úmluva o lidských právech. Velké Komentáře*. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 198). Povinnosť vyčerpať prostriedok nápravy i v prípade pochybnosti o jeho účinnosti vyplýva taktiež z ustálenej judikatúry ESLP (Van Oosterwijk proti Belgicku, rozsudok zo 6. novembra 1980, č. 7654/76, § 37), táto sa však uplatní v prípadoch, keď pochybnosti sťažovateľa o účinnosti prostriedku nápravy nie sú podložené dostatočnými argumentmi, z ktorých by bolo možné vyvodit', že takýto prostriedok nápravy ponúka primerané vyhliadky na úspech, napr. s ohľadom na ustálenú vnútroštátnu judikatúru (Radio France a ďalší proti Francúzsku, rozhodnutie ESLP z 23. septembra 2003, č. 53984/00, § 34).

Z takmer identickej argumentácie sťažovateľa uvedenej v sťažnosti, ktorá je predmetom predbežného prerokovania, možno vyvodit', že odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu obsahovalo, čo sa týka skutkových zistení a právneho posúdenia veci okresným súdom, obdobné závery ako v iných jeho veciach, ktoré už ústavným súdom boli preskúmané a rozhodnuté.

S poukazom na uvedené skutočnosti a prihliadajúc na zásadu efektivity a procesnej hospodárnosti konania sa ústavný súd v rámci predbežného prerokovania tejto sťažnosti plne stotožňuje s dôvodmi uvedenými vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach (napr. uznesenia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 193/2012 zo 16. apríla 2012, sp. zn.

IV. ÚS 221/2012 zo 14. mája 2012, sp. zn. IV. ÚS 354/2012 zo 17. augusta 2012, sp. zn. IV. ÚS 355/2012 zo 17. augusta 2012, sp. zn. IV. ÚS 458/2012 z 31. augusta 2012, sp. zn. IV. ÚS 632/2012 z 8. januára 2013) týkajúcich sa takmer rovnakých sťažností sťažovateľa, ktoré boli ústavným súdom odmietnuté z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti vzhľadom na ústavnú udržateľnosť záverov všeobecných súdov o vylúčení sťažovateľa ako súdneho exekútora z vykonávania exekúcií z dôvodu, že bol zamestnancom oprávnenej.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené sťažnosť bez potreby podrobnejšieho odôvodňovania svojich právnych záverov odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľa v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2013